

Onderwijs voor anderstalige/NT2 leerlingen - ruimte pakken in toetsing en schoolexaminering

Examenfestival 9 en 10 maart

Tes Schmeink en Tineke Kaptein

Introductie

- *Wie zijn wij*
- *Aanleiding sessie*
- *Wie zitten hier*

Voorbeeld uit de praktijk: Curio

- Successen en uitdagingen

Uitdagingen

- Kennisdeling, ondersteuning en scholing rond tweedetaalverwerving, laaggeletterdheid en taalachterstanden zijn ontoereikend.
- De instroom van NT2-leerlingen binnen de verschillende vmbo's van Curio stijgt.
- Veel collega's zijn handelingsverlegen in het begeleiden van NT-2 leerlingen.
- Taal is onvoldoende geïntegreerd in andere vakken, waardoor een betekenisvolle context voor taalverwerving ontbreekt.

Uitgangspunten

- Wat moet?
- Wat mag?
- Wat past bij de visie?

Wat moet en wat mag?

Mondeling afnemen van toetsen en/of schoolexamens	De school bepaalt de wijze van afname van schooleigen toetsen en schoolexamens. In het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) legt de school de keuzes betreffende inhoud en vorm vast. Eenmaal vastgelegde schoolexamentoetsen en -opdrachten moeten gedaan worden. De school kan in het PTA-variatie in toetsvorm hebben opgenomen zolang er niet aan de inhoudelijke eisen wordt getornd. Het is m.b.t. de schoolexamens mogelijk om voor een duidelijk te onderscheiden doelgroep een aparte PTA te maken, bijvoorbeeld voor de doelgroep 'Nederlands niet als moedertaal'. Toetsvorm en -planning kunnen hierin afwijken van de toetsvorm en -planning voor andere leerlingen. Het is ook mogelijk om voor een individuele leerling een eigen PTA maken.	Het PTA is een wettelijk verplicht document en wordt telkens voor een jaar vastgesteld. In het PTA staat beschreven wat de schoolexamens inhouden en op welke wijze de schoolexamens worden afgenomen. Voorwaarde voor een doelgroep-PTA is dat de zwaarte van het PTA vergelijkbaar is en dat er geen eindtermen en/of schooleigen leerstof weggelaten mag worden. "	Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de directeur voor 1 oktober toegezonden aan de Inspectie en verstrekt aan de leerlingen.
Ondersteuning of meer tijd t.b.v. de Nederlandse taal school- examens of centrale examens	Nieuwkomers die ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland hebben gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is mogen voor het schoolexamen en centraal examen gebruikmaken van: • verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten; • een verklarend woordenboek der Nederlandse taal* (dit mag een Nt2-woordenboek zijn) én het woordenboek van en naar de moedertaal." * Elke leerling mag dit woordenboek meenemen.	Ondersteuning moet voor het schoolexamen vastgelegd worden in het PTA	Het bevoegd gezag moet de inspectie informeren over de afwijkende voorwaarden die worden toegepast bij deze leerlingen, indien het centrale examens betreft.
	- Om de doeltreffendheid van het verklarend woordenboek Nederlands als hulpmiddel voor deze groep kandidaten te waarborgen, kan het bevoegd gezag besluiten de kandidaat het gebruik van een digitaal woordenboek toe te staan, mits offline geïnstalleerd.		

**“GOED NT2-BELEID BIEDT
WINST VOOR ALLE
LEERLINGEN”**

Wat past bij de visie?

NT2-beleid

- Gedeelde verantwoordelijkheid en tweerichtingsverkeer tussen ISK – VO – MBO
- Criteria voor doorstroom en intake zijn verankerd
- Visie en beleid op toetsing en beoordeling
- Professionalisering van elke docent op het gebied van tweedetaalverwerving en taalontwikkelen lesgeven

Successen

- NT2 beleid: doorstroom, scholing docenten vanuit het Curio Expertisecentrum Taal
- Iedere VO locatie heeft minimaal één NT2-specialist
- Inzet 100-dagen coach vanuit het ISK
- Doorstroom B naar K/K naar M (leerbaarheidstoets)
- Toetsing op maat
- Inzet maatwerkmogelijkheden
- Gebruik maken van thuistaal

Uitdagingen

- Formatie
- Scholingsplan versus jaarplanning
- Doelgroepen PTA
- Aanpassingen in PTO
- Gespreid examineren versus welbevinden
- Online woordenboek gebruik versus uitvoering
- Logistieke problemen bij tijdsverlenging

Wat moet in het schoolexamen?

- Ten minste de **leerdoelen/examenstof** die het examenprogramma aan het SE toewijst
- **Afsluitend karakter**; SE = examen
- **Een cijfer voor het geheel** van het schoolexamen in een vak (dus niet per onderdeel/toets)

Wat kan er in toetsing en schoolexamen (praktijkvoorbeelden Curio)

Module Kansen: inzetten van de **pijler context** voor NT2-leerlingen

Voorkennis ophalen - Inventariseren wat je al weet en wat bekend is (profielen)

Denkproces structureren

- Lesstructuur aangeven en studiewijzer maken
- Opfris- en denkvragen geven
- Schema's gebruiken

PTA toets zakelijke e-mail	Datum PTA toets: Mijn cijfer:	
Opdracht 11 Het sollicitatiegesprek	Je hebt op verschillende manieren geoefend met het voeren van een sollicitatiegesprek en je hebt kennis van de theorie. Boek: - Spreken en gesprekken 3.1 Introductie vanaf blz. 148 - Spreken en gesprekken 3.2 presentatie vanaf blz. 151 - Spreken en gesprekken 3.3 Tweegesprek vanaf blz. 168	
Opdracht 12 De sollicitatietraining	Je hebt een sollicitatietraining gevolgd en je hebt het verslag hiervan verwerkt in Word	

Uitwisseling | Uitdagingen en successen

In het kader van toetsing dat recht doet aan de ontwikkeling en mogelijkheden van anderstaligen leerlingen, zonder concessies te doen aan de einddoelen.

- Deel aan tafel met elkaar waar bij jou op school nog de grootste uitdaging ligt en waar dit al goed lukt.

Plenair ophalen | grootste uitdagingen & successen

In het kader van toetsing dat recht doet aan de ontwikkeling en mogelijkheden van anderstaligen leerlingen, zonder concessies te doen aan de einddoelen.

Uitwisseling | Wat is er nodig?

Deel aan tafel met elkaar wat er bij jou op school (mag ook breder: in het bestuur, de sector, het systeem) nodig is om te komen toetsing dat recht doet aan de ontwikkeling en mogelijkheden van anderstaligen leerlingen, zonder concessies te doen aan de einddoelen.

Plenair ophalen | Wat is er nodig?

In het kader van toetsing dat recht doet aan de ontwikkeling en mogelijkheden van anderstaligen leerlingen, zonder concessies te doen aan de einddoelen.

Bedankt voor uw aandacht en graag tot ziens!
Meer weten? Mail naar tesschmeink@vo-raad.nl of
t.kaptein@curio.nl